

ἀγιόδματος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀγιόμματους Θράκ. (ΑΙν.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄγιος καὶ τοῦ οὐσ. μάτι.

Ο ἔχων ὀφθαλμοὺς ὡς τοῦ ἐν εἰκόνι παριστανομένου οὗ, δηλ. ὠραίους: Ἀσμ.

Ἄγιόμματα κι ἀγιόφρυνδα κι ἀγιοκωσταντινᾶτα στ. οὗτος φέρεται ἐν παραμυθ., ἐν φ πτωχῇ κόρῃ γενοντην βασιλισσα ἐγέννησε δύο παιδία ἔχοντα ὠραίους ὀφθαλμοὺς καὶ ὠραίας ὄφρυς καὶ ὅντα ἐν τῷ συνόλῳ φραῖα ὡς τὰ χρυσᾶ ἀγιοκωσταντινᾶτα. Πβ. ἀγικωσταντινᾶτο).

ἀγιομνημονεμένος ἐπίθ. Νάξ. (Απύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄγιος καὶ τοῦ μνημονεμένος μετοχ. τοῦ ζ. μνημονεύω.

Ο οίονεὶ μεταξὺ τῶν ἀγίων κατειλεγμένος. Εὔχρηστος ἡ λ. ἀντὶ τοῦ καταραμένος κατ' ἀντίφρ.: Ἀγιομνημονεμένε, μὰ δὲν ἔρχεσαι νὰ φάς! Μὰ τὸ ἀγιομνημονεμένες, νὰ μὴ τοὺ πῆ κάνεις ἀλλούσικα, ποὺδε τὸ ἐπείραξε!

ἀγιομνήσι τό, Κρήτ. Κυκλ. (Θήρ. κ. ἀ.) ἀγιομνήσι Κύθν. ἀγιομενήσι Κύθν. ἀγιομήσι Κρήτ.

Ἐκ τοῦ μεσν. ἀγιομνήσιον. Πβ. Κανόνα 27ον τῆς Συνόδου Λαοδικείας «ἀγάπαι καλοῦνται τὰ παρὰ φιλοχρίστων γινόμενα συμπόσια, ἥγουν τὰ ἀγιομνήσια».

1) Θρησκευτικὴ πανήγυρις ἐπ' ὀνόματι ἀγίου τελουμένη συνήθως ἐκτὸς πόλεως ἡ χωρίου Κρήτ. Κυκλ. (Θήρ. Κύθν. κ. ἀ.): Πῆγα 's τ' ἀγιομνήσι νὰ γλεντίσω Θήρ. 2) Μικρὰ ἐκκλησία κειμένη ἐκτὸς πόλεως ἡ χωρίου, ἐξωκλήσι Θήρ. κ. ἀ.

ἀγιομνησιάρις ὁ, Κρήτ. ἀγιομνησάρις Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀγιομνήσι.

Ο μεταβαίνων εἰς δημοτελῆ θρησκευτικὴν πανήγυριν. Συνών. ἀγιομνησίτης, ἀγιομνησιώτης.

ἀγιομνησίτης ὁ, Κρήτ. ἀγιομησίτης Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀγιομνήσι.

Ο μεταβαίνων εἰς θρησκευτικὴν πανήγυριν, πανηγυριώτης. Συνών. ἀγιομνησιάρις, ἀγιομνησιώτης.

ἀγιομνησιώτης ὁ, ἀμάρτ. ἀγιομησιώτης Κρήτ. ἀγιομησώτης Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀγιομνήσι.

Ἄγιομνησίτης, ὁ ἰδ.

ἀγιόδμπαλλα ἡ, ἀμάρτ. ἀγιόδαλλα Πελοπν. (Μάν.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄγιος καὶ τοῦ οὐσ. μπάλλα.

Εὐχάριστον γεγονὸς ἀπροσδόκητον (κυρίως σφαιρα, πλήγμα προερχόμενον ἐξ ἀγίου): Ἡτανε τοῦτο πλέο ἀγιόδαλλα! (οὕτως ἀναφωνεῖ ἐκεῖνος, εἰς τὸν δόπον ἔφεραν καλὴν ἀγγελίαν).

ἀγιομνρίζω Ζάκ. Μετοχ. ἀγιομνρισμένος Νάξ. (Απύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ἄγιον μύρον.

Χρίω δι' ἀγίου μύρου: Ἀγιομνρίζεται τὸ στόμα του γιὰ νὰ μὴ μυρίζουν τὰ χρότα του (ἐπὶ τοῦ χριομένου μετὰ τὴν

βάπτισιν νηπίου) Ζάκ. "Ωχ, ἀγιομνρισμένη μου, καλὰ ποὺ θὰ πάς 's τὴ δαφάδειο!" (συνήθως εἰρων. πρὸς σεμνότυφον καὶ ὑποκρίτιαν) Απύρανθ.

ἀγιομύρος τό, Παξ. κ. ἀ.—ΔΣολωμ. 250 (ἔκδ. Κερκ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄγιος καὶ τοῦ οὐσ. μύρος, δι' ὃ ἰδ. μύρο.

Τὸ ἄγιον μύρον ἐξ ἑλαίου καὶ διαφόρων ἀρωματιῶδῶν ούσιῶν παρεσκευασμένον, διὰ τοῦ δόποιου ὃ ἱερεὺς κατ' ἀπαράβατον δογματικὴν διάταξιν τῆς ἐκκλησίας χρίει σταυροειδῶς εἰς διάφορα μέρη τοῦ σώματος τὸ βαπτισθὲν νήπιον: Δὲν πλένεται ποτέ του, φοβᾶται μὴν πάῃ καὶ τοῦ φύγῃ τὸ ἀγιομύρος! Παξ. || Ποίημ.

Πολλὲς πληγὲς καὶ ἐγλύκαναν, γιατ' ἔσταξ' ἀγιομύρος ΔΣολωμ. ἔνθ' ἀν.

ἀγιοναλαία ἡ, Καλαβρ. (Μπόβ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄγιος καὶ τοῦ οὐσ. ἑλαία.

Ἡγιασμένος κλῶνος ἑλαίας. Συνών. ἀγιόκλαδο.

ἄγιο-νᾶμα τό, πολλαχ. ἀγιονᾶμα Αθῆν. κ. ἀ. ἄν-νᾶμα Α.Ρουμελ. (Φιλιππούπ.) Μακεδ. (Κοζ.) ἀνᾶμα Ηπ. (Ιωάνν.) ἀγιόμα Απούλ. Καλαβρ. (Μπόβ.) ἄμα Απούλ. (Καλημ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄγιος καὶ τοῦ οὐσ. νᾶμα.

1) Υδωρ ἡγιασμένον, ἀγίασμα Α.Ρουμελ. (Φιλιππούπ.) Απούλ. (Καλημ. κ. ἀ.) Καλαβρ. (Μπόβ.) β) Ιερὰ πηγή, ἐξ ἡς ἀναβλύζει ὑδωρ ἡγιασμένον Α.Ρουμελ. (Φιλιππούπ.) Συνών. ἀγίασμα 3 γ. 2) Ο οίος τοῦ μυστηρίου τῆς εὐχαριστίας πάντοτε ἐρυθροῦ χρώματος πολλαχ.: Ἔταξα ἀνᾶμα 's τὴν ἐκκλησία (έταξα νὰ δώσω ἀγιον νᾶμα εἰς τὴν ἐκκλησίαν) Ιωάνν. Πβ. ἄναμα.

ἀγιόδνερο τό, ἀμάρτ. ἀγιον-νιρό Καλαβρ. (Μπόβ.) ἀγεν-νερό Καλαβρ. (Μπόβ.) ἀγιονέροι Θράκ. Κεφαλλ. κ. ἀ. ἀγιονέρο Μακεδ. (Βέρ.) Στερελλ. (Αίτωλ.) κ. ἀ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄγιος καὶ τοῦ οὐσ. νερό. Περὶ τοῦ μεταπελασμένου τύπ. ἀγιονέροι πβ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 2, 170-173 καὶ 179 κέξ.

Υδωρ ἡγιασμένον, ἀγίασμα ἄνθρακα.

Απάντ 's τες ὀρες καὶ στιγμὲς | ἡ Παναγιὰ κοιλοπονάει, κοιλοπονάει, παρακαλάει, | τοὶς ἀρχαγγέλοι καὶ Ἀποστόλοι, οἵ Ἀποστόλοι μὲ τὸ ἀγιονέροι | κ' οἱ ἀρχαγγέλοι μαμμὲς νὰ φέρονται Θράκ. Η λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. Ἀγιόνερον Χίος Ἀγιονέροι Εύβ. (Χαλκ.)

ἀγιο-Νέστορας ὁ, ἐνιαχ.

Ἐκ παραθέσεως τοῦ ἐπιθ. ἄγιος καὶ τοῦ ὄν. Νέστορας.

1) Ο ἄγιος Νέστωρ, τοῦ δόποιου ἡ ἐօρτὴ τελεῖται τὴν 27ην Οκτωβρίου. 2) Ο μὴν Οκτώβριος (διὰ τὴν κατ' αὐτὸν τελουμένην ἐօρτὴν τοῦ ἀγίου). Συνών. Ἀγιδημητριάτης, ἄγιος Αημήτροις 1 β, Ἀγιδημητριάτης 1, Ἀγιοδημητριάτης.

Ἀγιονορείτης ὁ, Κρήτ.

Ἐκ τοῦ τοπων. Αγιον Ορος.

1) Μοναχὸς τοῦ Αγίου Ορούς. Συνών. Αγιορείτης 1. 2) Ορφανὸς πατρὸς καὶ μητρός. β) Πεταλέος καὶ ρακένδυτος.

